Rok III. Sobota 18-go sierpnia 1917 r. Nr. 189.

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświątecznych o godz. 9-ej rano. — Cena numeru 12 hal.—10 fen

Polacy w Rosyi wobec obietnic rządu tymczasowego.

Atak lotniczy na Wenecyę. 6500 jeńców. Druga olbrzymia bitwa we Flandryi. Pożar katedry w St. Quentin. Minister włoski o pokoju. Deportacya carskiej rodziny. Pożar mostu w Warszawie.

Urodziny cesarza Karola.

WIEDEŃ 17 sierpnia.

„Wiener Abendpost“ przynosi artykuł z powodu skończenia 30 roku życia przez cesarza i króla Karola, obchodzącego dziś po raz pierwszy dzień swych urodzin od w chwili wstąpienia na tron po niezapomnianym dziadku. W dniu tym składają mu hołd wszystkie ludy monarchii, przywiązane do dynastyi, których uczucie wzmaga jeszcze urok osobistości Cesarza opromienionej młodością.

Od pierwszej chwili wstąpienia na tron zdobył sobie Cesarz serca wszystkich, czego dowodem serdeczne przyjęcia pary cesarskiej we wszystkich krajach monarchii.

Cesarz objął po swym poprzedniku państwo, które wzmocniło się w pożodze wojny, objął armię, która przez swe czyny stała się godną tradycyi i stanowi mur nieprzełamany przeciw wrogom.

Ale Cesarz, którego czoło zdobią laury zwycięscy nie pożąda chwały wojennej; On dąży do zapewnienia swym ludom od dawna upragnionego pokoju, do dania im możliwości pomyślnego rozwoju.

Z radosną nadzieją powitały ludy monarchii nowego władcę, który słowem i czynem dowiódł, że chce rządzić naprawdę konstytucyjnie, i z radością idą z nim po drodze prowadzącej do honorowego pokoju, do wzmocnienia monarchii.

Oby Bóg—kończy wspomniany dziennik — pobłogosławił jego dążeniom i dał mu długie lata rządów ku dobru ojczyzny, ku szczęściu jego ludów... Takiemi modłami święcą ludy monarchii dzień urodzin gorąco ukochanego cesarza i króla.

DĄBROWA 17 sierpnia.

„Dziennik Urzędowy“ przynosi artykuł w rocznicę urodzin cesarza, w którym czytamy:

„Także nowo powstające Królestwo Polskie i mieszkańcy jego cieszą się w wysokim stopniu Jego życzliwością. Pełen zrozumienia dla ich potrzeb utwierdza dalej podwaliny, na których ma spocząć budowa nowego państwa i toruje Narodowi Polskiemu drogę, na której dojdzie do nowego życia, do nowych sił, w swej własnej, wolnej Ojczyźnie.

Przejęte wdzięcznością i czcią, łączą wszystkie ludy monarchii dzisiaj— w dniu Jego urodzin — życzenia, by danem było ich młodemu Cesarzowi i Królowi poprowadzić i nadal Swe dzielne zastępy ku zwycięstwom i wywalczyć narodowi upragniony, trwały pokój. Oby niebiosa udzieliły siły i pewności Jego dłoni przeznaczonej do kierowania sterem w burzliwym czasie“.

Z POWODU URODZIN.

LUBLIN. Generał-gubernator hr. Szeptycki złożył z okazyi urodzin cesarskich 150,000 k. na cele publiczne. Z kwoty tej otrzymają: Główny Komitet Ratunkowy 100,000 k. na cele opieki nad dziećmi, Komitet żydowski w Lublinie 20,000 k., 30,000 zaś przeznaczono na odbudowę zniszczonych miejscowości.

ODDANIE SĄDOWNICTWA POLSCE.

LUBLIN. (tel. spóźn.). Biuro prasowe c. i k. gen. gubernatorstwa donosi: Dnia 15 sierpnia zostanie ogłoszone w Warszawie rozporządzenie generalnego gubernatorstwa warszawskiego oddające sądownictwo państwu polskiemu. Identyczny komunikat wyda też c. i k. komisaryat rządu austro-węgierskiego przy Radzie Stanu.

Odnośne rozporządzenie wchodzi w życie 1 września 1917 r.

C. i k. rząd zaakceptował w zupełności propozycye Rady Stanu nie stawiając ze swej strony żadnych zastrzeżeń.

Nowa ofenzywa francusko-angielska.

KOMUNIKAT AUSTRYACKI.

WIEDEŃ 15 sierpnia. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE WSCHODNIM. Atak na północ od Fokszan kontynuowano z powodzeniem. Nasi sprzymierzeńcy opanowali przyczółek mostowy Baltaretu i wieś Trasani koło Panceui, bronioną z wielką zawziętością. Posuwanie się naprzód naszych wojsk zmusiło dywizye rosyjsko-rumuńskie stojące na zachód od linii Teogrilesci—Saweja do opróżnienia ich pozycyi zdobytej przed kilku tygodniami wśród ciężkich ofiar. Ścigamy cofającego się nieprzyjaciela.

Pod Okną załamały się nowe fale ataków o opór naszych wojsk. Pod Fokszanami i u wojsk w terenie Trotusu zabrano **ponownie ponad 3000 jeńców i wiele dział.**

Na południe od Tarnopola rozbił się rosyjski wypad prowadzony przy użyciu samochodu pancernego.

NA FRONCIE WŁOSKIM. Nad Soczą w licznych walkach napowietrznych zestrzelono wczoraj 5 nieprzyjacielskich lotników.

NA BAŁKANACH bez zmiany.

WIEDEŃ 16 sierpnia Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE WSCHODNIM. **Grupa wojsk gen. Mackensena.** Na wschód od Marasesci odrzuciły pułki niemieckie nieprzyjaciela poza Seret przyczem wzięły ponad 3,500 jeńców, 16 dział i ponad 50 karabinów maszynowych. Pod Straoani rozbiły się silne ataki nieprzyjacielskie wzmacniane nadeszłymi posiłkami.

Front wojsk arcyks. Józefa. Nad górną Susitą cofnął się nieprzyjaciel na wzgórza na zachód od Racoasa i na wschód od Saweji. Pułki honwedów wydarły mu Resboiului.

Na froncie wojsk ks. Leopolda bawarskiego nie było żadnych zdarzeń.

Z FRONTU WŁOSKIEGO i z BAŁKANÓW niema nic do doniesienia.

Szef sztabu generalnego.

KOMUNIKAT NIEMIECKI.

BERLIN 16 sierpnia. Urzędowo donoszą.

NA FRONCIE ZACHODNIM. We Flandryi rozgorzała druga wielka bitwa. Po ogniu bębniącym nastąpił atak angielski pomiędzy Bixchoete—Wytschaete na froncie 18 km. szerokim. W Artois dotarli Anglicy pomiędzy Hulluch — Loos po gwałtownym działaniu ognia do naszej pierwszej pozycyi- Odparliśmy ich kontratakiem aż poza trzecią linię naszej pierwszej pozycyi. Zysk angielski mały.—Wieczorem próbowali ponownie szczęścia powtarzanymi po 9 do 11 razy atakami, zostali jednak odrzuceni.

Pod St. Quentin udało się Francuzom 3000 strzałów na miasto zapalić plebanię. Pożar przerzucił się na katedrę stojącą w płomieniach od godz. wpół do 9.

W środkowej części Chemin des Dames gwałtowna walka. Jesteśmy w zupełnem posiadaniu pozycyi. Na północnym froncie Verdun silne walki artyleryi.

NA FRONCIE WSCHODNIM. W walce pościgowej złamały austro-węgierskie pułki kilkakrotnie opór nieprzyjacielskich straży tylnych w dolinie Trotusul.

v Ludendorff.

WYDARZENIA NA MORZU.

WIEDEŃ 15 sierpnia. Urzędowo donoszą.

W odpowiedzi na ataki lotnicze dni ostatnich na Polę przeprowadziła 14 b. m. w porannych godzinach znaczniejsza ilość hydroplanów w towarzystwie aeroplanów wycieczkę na arsenał morski w Wenecyi, uwieńczoną doskonałym rezultatem pomimo niepomyślnej niepogody i bardzo silnego przeciwdziałania nieprzyjacielskich lotników oraz artyleryi.

Nasi lotnicy mogli zaobserwować z niewielkiej wysokości celne uderzenia bomb o wadze ogólnej około 4 ton, oraz powstałe pożary. Zaginął 1 hydroplan i 2 aeroplany. Nieprzyjacielskie torpedowce cofnęły się przed flotylą, stanowiącą osłonę naszych lotników. Obrzucenie jej bombami nie dał rezultatów.

Komenda floty.

KONGRES POLSKI w MOSKWIE.

PETERSBURG. Pet. Ag. telegr. donosi, że polska demokracya i polski komitet narodowy urządziły w Moskwie kongres, który uchwalił **rezolucyę podającą w wątpliwość szczerość aktu rządu tymczasowego ogłaszającego niepodległość Polski.**

WYWIEZIENIE CARSKIEJ RODZINY.

PETERSBURG. (PAT.) W nocy 14 b. m. z rozporządzenia rządu tymczasowego wywieziono cara wraz z rodziną z Carskiego Sioła do nowego miejsca pobytu. Wszystkie wiadomości o nowej siedzibie rodziny carskiej są dowolnemi kombinacyami prasy. Nikt z członków Rządu tymcz. nie towarzyszył wywiezionym.

Na zmianę siedziby wpłynęły wyłącznie względny natury politycznej i wojskowej, a żadna rada robotniczo-żołnierska nie spowodowała tej decyzyi.

POKÓJ w ROKU BIEŻĄCYM.

LUGANO. Włoski minister skarbu Meda (partya katolicka) w mowie wygłoszonej w Medyolanie, wyraził nadzieję, że **Włochy jeszcze w tym roku będą święciły pokój** z światem cywilizowanym. Naród włoski niema żywszego pragnienia nad pragnienie pokoju. Tosamo odnosi się i do sfer rządzących, chcących pokoju, który zapewni Europie zasady sprawiedliwości, odpowiedniego ustroju i da gwarancye niepowtórzenia się wojny.

Prawdopodobnie dzieli nas tylko krótki czas od tego prawdziwego pokoju, który da Włochom bezpieczeństwo granic i zagwarantuje warunki niezbędne do narodowego rozwoju.

POŻAR MOSTU KS. PONIATOWSKIEGO.

WARSZAWA. We wtorek o godz. 4-ej po południu spalił się most ks. Poniatowskiego. Najenergiczniejsze usiłowania straży pożarnej nie zdołały zapobiec katastrofie: wysuszone długotrwałą spiekotą słoneczną deski i bale tymczasowych przęseł drewnianych, ustawionych na miejsce wysadzonych w powietrze w dniu 5 sierpnia r. 1915 przez uchodzących z Warszawy Rosyan, zajęwszy się z niewiadomego powodu, prawdopodobnie wskutek „krótkiego spięcia“ lub od iskier parostatku spłonęły, runąwszy wreszcie razem z żelaznemi wiązaniami w rzekę.

Wspomnienia.

Rok 1914 rozpętał w Galicyi do reszty szaloną nagonkę endecyi przeciw wszystkim i wszystkiemu, coz nią razem iść nie mogło i nie chciało.....

Program narodowej demokracyi galicyjskiej stanowił już czysty i bez zastrzeżeń moskalofilizm... Kiedy się dziś mówi, że niema już w Polsce moskalofilów, a ma się na myśli tę stronę frontu, to jest w tem powiedzeniu słuszność zupełna...

Są koalicyoniści, są neutraliści, jest wreszcie garść kretynów nieuleczalnych - ale niema tego,co było zawsze szczególniej plugawe, niema moskalofilstwa...

Inaczej było w roku czternastym w Królestwie, gdzie nadawała ton „Dwugroszówka“ potulna jedynie wobec caratu i nacyonalizmu rosyjskiego, a także inaczej w Galicyi, gdzie „Słowo Polskie“ szczerze i cynicznie propagowało rusofilizm, najpiękniejsze natchnienia swych korespondencyi wiedeńskich wynosząc z pałacu ambasady... rosyjskiej... Nie może, dziś z perspektywy czasu, nie charakteryzuje endecyi galicyjskiej tak dosadnie, jak zamieszczona w jej organie w „Słowie Polskiem“ na kilka tygodni przed wybuchem woiny elukubracya pełna zachwytów dla ówczesnego ambasadora Rosyi w monarchii naddunajskiej.

A w kraju rozwijała endecya terror bez granic i miary. Zwalczała „Strzelca“ przy użyciu wszelkich możliwych, a raczej w nieetyczności swej wręcz niemożliwych środków. Kto oświadczył się za „Strzelcem“, musiał występować z każdego innego stowarzyszenia, w którem jaką taką większość mieli endecy, gdyż inaczej go stamtąd poprostu... wyrzucano. Specyalne „bojówki“ endeckie urządzały napady na przeciwników moskalofilizmu w imię... patryotyzmu polskiego...

Rosyjskie fale biły o brzegi galicyjskie w 1914 r. wysoko.

Aż naraz padły rewolwerowe strzały w Serajewie, i w opinii polskiej, galicyjskiej, nastało otrzeźwienie.

Zaczęto mówić głośno o wojnie polskiej z Rosyą... Zrozumiano, że to sposobność jedyna, może ostatnia. Zaczęły mobilizacyę związki i drużyny strzeleckie—które też 6 sierpnia wkroczyły do Polski.

W założonych jako „odtrutka“ drużyn Bartoszowych zaczął się ferment. Trzymała je jeszcze na uwięzi endecya, ale jasnem było, że długo zapalnej młodzieży utrzymać nie zdoła, zwłaszcza, że i co gorętsi „Sokoli“, szczególniej w Galicyi zachodniej—absolutnie nie chcieli się nagiąć do wyznaczonej im przez endecyę roli milicyi, obrońców dworków szlacheckich w Galicyi wschodniej...

Mijały dni sierpniowe szybko—a rozbicie społeczeństwa stawało się na pozór coraz głębsze. W istocie jednak rzecz miała się przeciwnie.

Entuzyazm do walki z Rosyą ogarnął cały kraj, rósł podziw dla zapaleńców strzeleckich, bijących się pod Kielcami, cieniuchna warstwa rusofilizmu rozpłynęła się i znikła bez śladu... Aktywizm zwyciężył nad passywizmem.

Przyszedł dzień 16 sierpnia. W Krakowie zebrało się na obrady Koło Sejmowe—a wyrazem uchwał był znany manifest i utworzenie Legionów, do czego zgłosiła swój akces także i endecya, zastrzegłszy sobie chytrze sekcyę wschodnią NKN. i legion wschodni.

Niemniej wrażenie uchwały było ogromne, entuzyazm w kraju powszechny. Posypały się składki, młodzież zaczęła wstępować w szeregi, NKN. stał się w ogólnym zamęcie rządem narodowym, skupiającym w sobie to wszystko, co oświadczyło się za walką z Rosyą, co postanowiło wykuć z tej wojny lepszą przyszłość dla narodu.

Uchwały i czyny 16 sierpnia stały się podstawą, na której ugruntowało się poczynanie z dnia 6 sierpnia, na której zaczęła się budowa lat następnych...

Ale endecya wstąpiwszy pozornie do NKN., wyraziwszy zgodę na tworzenie legionów, nałożywszy maskę na prawdziwe oblicze—pozostała w gruncie rzeczy tą samą, najchętniejszą legionom... Gorczyńskiego.

Dlatego też w sekcyi wschodniej NKN. działy się misterya niezbadane dotychczas, a legion wschodni organizowano tak—by go ostatecznie rozbić.

I rozbito. Aktu tego dokonała w Mszanie grupka polityków endeckich z posłem parlamentarnym hr. Skarbkiem na czele. Narodowa demokracya galicyjska we wrześniu 1914 r. doprowadziła dzieło swoje do końca. Nie udało się jej wprawdzie doprowadzić całe społeczeństwo pod sztandar rusofilizmu, ale za to osłabiła polską siłę zbrojną, powstrzymała kilkanaście tysięcy młodych ludzi od walki z wrogiem odwiecznym w polskich szeregach. Misya „dziejowa“ endecyi została spełniona.

Objęcie sądownictwa przez Radę Stanu.

„D. Warschauer Ztg.“ donosi: „Najwyższe orędzie sprzymierzonych monarchów z d. 5 listopada przywróciło Królestwu Polskiemu długo oczekiwaną prawno-państwową samodzielność. Natychmiast po utworzeniu T. Rady Stanu przystąpiono w porozumieniu z centralnemi państwami do budowy przyszłego państwa. Pierwszym i najważniejszym wynikiem rozpoczynającej się budowy jest zadecydowane obecnie oddanie sądownictwa Tymczasowej Radzie Stanu. W najbliższych dniach mają już być opublikowane rozporządzenia, dzisiaj przez generał-gubernatora zatwierdzone. Krótki już tylko czas dzieli nas od chwili, gdy w miejsce cesarsko-niemieckich sądów wyrokować będą królewsko-polskie władze sądowe.

Oddanie sądownictwa nastąpi z dniem 1 września 1917 r.

„D. Warsch. Ztg.“ zamieszcza dalej następujące szczegóły. Podajemy je w skróceniu: Departament sprawiedliwości T. R. St. (w przyszłości ministeryum sprawiedliwości) stanowi centralę całego sądownictwa. Ma on nadzór nad władzami sądowymi, wypracowuje projekty ustaw, mianuje urzędników sądowych i prokuratorów i załatwia wszystkie sprawy należące do ministeryum sprawiedliwości.

Najniższymi sądami są sądy pokoju (dotychczasowe sądy pokoju i sądy gminne), których kompetencya pozostaje taka, jak obecnie.

Wyższą instancyę stanowią sądy okręgowe, których będzie 16.

Nowe sądy okręgowe powstaną w Płocku, Częstochowie, Łodzi, Włocławku, Mławie i Łowiczu. Obok zwykłych spraw sądy te załatwiać będą sprawy upadłości. Przy sądach tych czynni będą sędziowie śledczy i prokuratorzy.

Narówni z sądami okręgowymi stoi sąd handlowy, który urzędować będzie w Warszawie.

Sądy apelacyjne są sądami drugiej instancyi i urzędować będą w Warszawie i w Lublinie.

Trybunałem kasacyjnym jest sąd najwyższy, który będzie miał swą siedzibę w Warszawie. Rozstrzygać on będzie wyroki sądów okręgowych i apelacyjnych.

W sądach pokoju czynni będą jako sędziowie przeważnie laicy, tylko w większych miastach sądzić będą prawnicy.

W sądach okręgowych i w sądzie handlowym zasiadać będą tylko wykształceni prawniczo sędziowie.

Na czele każdego z sądów okręgowych stoi prezydent i wice-prezydent. Tak samo w sądach apelacyjnych. Na czele sądu najwyższego stoją dwaj prezydenci, z których jeden prowadzi senat cywilny, drugi—senat karny. Starszy rangą otrzymuje tytuł pierwszego prezydenta.

W sądach pokoju i w sądach okręgowych zasiadają obok sędziego dwaj ławnicy. W sądzie handlowym ławnicy rekrutują się ze stanu kupieckiego. W sądzie apelacyjnym w sprawach karnych zasiadają dwaj sędziowie prawnicy i trzech ławników, w sprawach cywilnych—trzech sędziów prawników.

W najwyższym trybunale w sprawach cywilnych i karnych rozstrzygają prezydent i dwaj sędziowie prawnicy. Przy tym trybunale przewidywana jest nadprokuratorya.

Jak dyplom. francuska dążyła do wojny?

Rewelacyę b. ambasadora niemieckiego w Petersburgu.

B. ambasador niemiecki w Petersburgu, hr. Pourtales, przyjął u siebie przedstawiciela biura Wolffa. W sprawie stanowiska rządu francuskiego podczas krytycznych dni, poprzedzających wybuch wojny powszechnej, wyraził się hr. Pourtales, że od pierwszej chwili miał on już wrażenie, iż dyplomacya francuska podburza do wojny za wszelką cenę, w szczególności przy pomocy upartych usiłowań, aby wmówić w rosyjską opinię publiczną, że nie tyle chodzi o spór austryacko-rosyjski, ile raczej o zasadniczy konflikt niemiecko-rosyjski.

Następnie obecność w Petersburgu prezydenta rzeczypospolitej francuskiej i francuskiego prezesa ministrów w przededniu wstąpienia kryzysu w jego stadyum najostrzejsze również nie podziałało łagodząco, a przeciwnie — podniecająco. Ze wszystkich publikacyi dyplomatycznych koalicyi wynika niezbicie, że rząd francuski ani jednego kroku nie uczynił w celu utrzymania pokoju. Opierając się na angielskiej księdze błękitnej, francuskiej księdze żółtej i na niemieckiej białej księdze, dowodzi hr. Pourtales, że francuski ambasador Paleologue od samego początku wybuchu przesilenia działał świadomie w kierunku jego zaostrzenia za wszelką cenę, a w szczególności usiłując wspólnie z Sazonowem oddziałać na Buchanana, aby go nakłonić do złożenia oświadczenia bezwzględnej solidarności Anglii ze stanowiskiem obranem przez Rosyę i Francyę. — Rząd niemiecki chcąc możliwie skutecznie przyczynić się do podtrzymania wymiany poglądów pomiędzy Petersburgiem a Wiedniem dla doprowadzenia do zgody i uniknięcia starcia, zwrócił się do rządu francuskiego z prośbą, aby użył on swego wpływu w Petersburgu w kierunku uspakajającym.

W Paryżu jednak odmówiono nawet minimalnego współdziałania w celu uspokojenia podniecenia prasy francuskiej. Ale nie dość na tem: ambasador francuski w Petersburgu nie omieszkał puścić pogłoski, jakoby nota austryacka do Serbii, inspirowana była przez rząd niemiecki, w odpowiedzi na co hr. Pourtales wystąpił z jaknajenergiczniejszem zaprzeczeniem w komunikacie urzędowym, wydanym wspólnie z ambasadorem austryacko - węgierskim, opublikowanym w prasie rosyjskiej w chęci ratowania pokoju.

Jako wielce charakterystyczne wydarzenie, ilustrujące, że Francuzi, wprost, doczekać się nie mogli wybuchu wojny, przytacza hr. Pourtales epizod, który miał miejsce w dniu 30 lipca na pewnym obiedzie, na którym był obecny, pomiędzy innymi, minister Suchomlinow; zjawił się wówczas jeden z młodszych członków ambasady francuskiej i—nb. na 12 godzin przed ogłoszeniem ogólnej mobilizacyi—obwieścił z nieukrywaną radością, że wojna została już wypowiedziana. Obecny przy tem gen. Suchomlinow, któremu snadź niemiłą była ta wiadomość, zrobił uwagę, że wiadomość ta nie może być prawdą, gdyż on, jako minister wojny, chybaby wiedział o tem. Epizod ten—ciągnął dalej hr. Pourtales—rzuca jaskrawe światło na nastrój, panujący w tym czasie we francuskich kołach politycznych, a ponadto dowodzi niezbicie, że Francya, albo raczej pan Poincaré i spółka, istotnie chciała tej wojny, którą przygotowywała była już od dziesiątków lat, i świadomie ją wywoływał. Ostatecznie, Rosyanie zmuszeni są—kończy hr. Pourtales—płacić teraz za swe niewczesne zapały wojenne zupełną ruiną swego kraju. Ostatni traktat tajny rosyjsko-francuski, znany powszechnie dzięki rewelacyom kanclerza Rzeszy, jest ilustracyą tego, jak dalece Rosya gotową była poświęcić swe najżywotniejsze interesy dla światoburczych planów swych sprzymierzeńców.

Oświadczenie L. P. P.

W ostatnim numerze „Strażnicy“, organu L. P. czytamy na naczelnem miejscu następujące oświadczenie:

Jedyne wyjście z obecnej niezwykle skomplikowanej sytuacyi wewnętrznej, Liga Państwowości Polskiej widzi w szybkiej realizacyi rządu polskiego posiadającego egzekutywę i zupełną samodzielność we wszystkich dziedzinach, nie związanych bezpośrednio z wymaganiami militarnemi okupantów.

Rozumiejąc, że silny i niezależny rząd polski może funkcyonować jedynie przy poparciu szerokich kół społeczeństwa, L. P. P. uznaje za najbardziej wskazane, by rząd ten powołany został przez trzech mężów, powszechnem zaufaniem obdarzonych, więc przez J. E. ks. Arcybiskupa Warszawskiego, ks. Zdzisława Lubomirskiego i reprezentanta T. Rady Stanu, gdyż dokoła zwierzchnej władzy polskiej w powyższym składzie skupią się niewątpliwie wszystkie żywioły istotnie państwowotwórcze.

Powołany w ten sposób rząd polski będzie miał możność przystąpienia do energicznej i owocnej pracy nad odbudową Państwa Polskiego, a przedewszystkiem do stworzenia regularnej armii drogą przymusowej rekrutacyi.

Wszelkie zaś zakusy partyjne w celu wyłącznego opanowania powstającego rządu, z jakiejkolwiekbądź strony będą pochodziły, L. P. P. potępi bezwzględnie i będzie zwalczała jako objawy warcholstwa i szkodnictwa narodowego.

Liga Państwowości Polskiej.

Krwawe rządy Kiereńskiego.

Opowieści korespondentów paryskich dzienników z Rosyi pełne są zgrozy z powodu terroru, jakim się posługuje Kiereński. Petersburski korespondent „Matina“, osobistość tedy o stronniczość nie podejrzana zgoła, mówi, że okrucieństwa, jakich się dopuszczają mężowie zaufania Kiereńskiego: wódz naczelny Korniłow i nowy komendant petersburskiego okręgu wojskowego, 37-letni generał kozacki Wasilkowskij, pozostawiają w cieniu najkrwawsze dni caratu. Wymienia on także dwu innych zaufanych Kiereńskiego, znanych ze szczególnej srogości wobec żołnierzy: gen. Czeremisowa, oraz podporucznika Filonenkę, przydzielonego Korniłowowi w roli męża zaufania rządu. Filonenko to poddać miał myśl przywrócenia kary śmierci. Z czasów działalności Korniłowa, jako komendanta grupy, przypomina korespondent „Matina“ rozstrzelanie na jednym tylko dworcu 500 żołnierzy rosyjskich. Jeden z komendantów korpusu, który wzbraniał się rozstrzeliwać swoich żołnierzy na zasadzie sądów wyjątkowych, skazany został na śmierć. Telegramy podają ilość oficerów i żołnierzy rosyjskich straconych za nieposłuszeństwo pod rządami Kiereńskiego na 24 tysiące.

To i owo.

O Radzie Stanu i N. K. N. Z Genewy donoszą: Paryskie „Echo Polskie“ z dnia 15 lipca podnosi z uznaniem dotychczasową działalność N. K. N. i ścisłą łączność ideową między oryentacyą Królestwa i Galicyi.

Paryskie „Echo Polskie“ z dnia 15 lipca zamieszcza mocno cenzurowaną odezwę do zjazdu Wojskowych Polaków w Petrogrodzie, w której przestrzega przed politykowaniem w armii oraz nawołuje do zgodnego działania emigracyi z krajem, przedewszystkiem z Królestwem, gdzie legalną organizacyą społeczeństwa jest Rada Stana.

Zjazd polski w Sztokholmie. Z Sztokholmu donoszą, że w połowie b.m. odbyć się tam ma zjazd wybitnych polityków polskich z Królestwa Polskiego, z Rosyi i emigracyi. Z Królestwa przybyć mają na zjazd dyrektor depart. spraw polit. Rady Stanu hr. Rostworowski i prezes komisyi rolnej w depart. gospod. społ. Rady Stanu Antoni Wieniawski, z Rosyi mecenas Lednicki, a z emigracyi narodowi demokraci Dmowski i Gościcki.

Nowe odznaki oficerów polskich. Oficerowie wojsk polskich uzyskali obecnie epolety nowego kształtu, których wzór opracowała komisya specyalna, mająca na widoku zespolenie przykazań tradycyi z wymaganiami nowoczesnemi. Epolety są efektowne. Gwiazdkowe rozróżnianie szarż pozostawiono bez zmiany, zarówno na epoletach, jak i kołnierzach, na których zachowano dla legionistów „wężyki“.

Legioniści ze Szczypiórna do arcybisk. ks. Kakowskiego. Oficerowie legionowi, internowani w Benjaminowie i żołnierze w Szczypiórnie wystosowali do arcybiskupa warszawskiego ks. Aleksandra Kakowskiego obszerne pismo, w którem tłómaczą, dlaczego nie złożyli przysięgi, omawiają stosunki w obozach i proszą o opiekę ze strony społeczeństwa. Pismo podpisał w imieniu internowanych major Fabrycy.

Uwalnianie internowanych legionistów. Ze źródła urzędowego donoszą pisma warszawskie:

Jak się dowiadujemy, władze okupacyjne zarządziły w niektórych wypadkach uwolnienie byłych legionistów, którzy wskutek odmówienia przysięgi zostali pomieszczeni w obozie Szczypiornie.

Uwolnienie nastąpiło wskutek ciężkiego położenia ich rodzin, o ile jednocześnie na zasadzie wszczętych dochodzeń, okazała się rękojmia, że uwolniony przy odmówieniu przysięgi działał wyłącznie pod przymusem swych kolegów, wobec czego nie należy do tych elementów, które wskutek ich sposobu myślenia tworzą stałe niebezpieczeństwo dla pewności wojsk państwa polskiego.

W wyjątkowych wypadkach (ciężka choroba, lub też wypadek śmierci w rodzinie) udzielono urlopów.

Zwolnienie z Legionów. Rozkazem dowództwa Leg. Polsk. z 10 b.m. zwolniony został z Legionów bez prawa noszenia munduru por. Wieniawa-Długoszowski, były adjutant bryg. Piłsudskiego.

Sześćsetlecie samorządu Lublina. Dnia 15 b. m. minęło 600 lat od chwili, gdy Władysław Łokietek, książę Krakowski 15 sierpnia 1317 r. w dzień Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, nadał m. Lublinowi prawo Magdeburskie, sto łanów ziemi i inne przywileje.

Dla uczczenia tej rocznicy z inicyatywy Zarządu Miasta odbyło się w środę o godz. 9-ej rano w kościele katedralnym nabożeństwo, zaś o godz. 1-ej w południe uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej.

Gazeta Zagłębia.

Dąbrowa.

Wiece przedwyborcze. A więc Dąbrowa weszła na tory przedwyborczej dyskusyi, w okres wiecowania. Ubiegła środa była w wiece dość obfitą, bo było ich aż trzy w różnych miejscach Dąbrowy. Pierwszy na Warpiu w lokalu szkoły, urządzony przez lewicę Polskiej partyi socyalistycznej pod przewodnictwem p. Piekarczyka. Przemawiał p. Pankiewicz, wyjaśniając potrzebę wzięcia udziału przez robotników w wyborach do Rady miejskiej. Zebranych było około dwustu uczestników.

Drugi wiec odbył się w Resursie Obywatelskiej zwołany przez Polską partyę socyalistyczną (frakcyę) pod przewodnictwem p. Czernedy robotnika z kopalni „Paryż“. Przemawiali między innemi p.p. Kunorowski, Zieliński i inni. Mówcy jednak tematu prawie nie poruszali. Wobec dość licznego udziału w wiecu lewicy, ograniczono się przeważnie do odpierania wzajemnych zarzutów.

Przemawiał również chwilowo bawiący u nas p. Sieroszewski radny miasta Warszawy. Sala Resursy była formalnie zapełniona uczestnikami, którzy długo jeszcze po wiecu rozprawiali na ulicy. Wreszcie trzeci wiec odbył się w lokalu szkoły przy kościele, zwołany staraniem Klubu Bezpartyjnego. Mówcy wyjaśniali zadania Rady i na kogo winni wyborcy głosować.

Rozporządzenie z dnia 3-go lipca 1917 r.,

dotyczące zajęcia zboża i przetworów młynarskich.

Na podstawie rozporządzenia z dnia 22-go czerwca 1917 r., Nr. 57 Dz. rozp., względnie rozporządzenia z dnia 11-go czerwca 1916 r., Nr. 61 Dz. rozp., dotyczącego zużytkowania zbiorów rolnych, oraz w wykonaniu rozporządzenia z dnia 23-go czerwca 1917 r., Nr. 58 Dz. rozp., dotyczącego Krajowej Rady gospodarczej, zarządza się, co następuje:

§ 1.
Zajęcie.

Zboże (pszenica, żyto, jęczmień, owies i mieszanka), pochodzące ze zbioru roku 1917 oraz uzyskane zeń przetwory młynarskie wszelkiego rodzaju, jakoteż wszelkie resztki zeszłorocznych zapasów tych produktów, zajmuje się na rzecz Zarządu wojskowego.

Za mieszankę w mysl niniejszego rozporządzenia uważa się poszczególne rodzaje zboża zmieszane ze sobą lub z nasionami roślin strączkowych.

§ 2.
Skutki zajęcia.

Następstwem zajęcia jest, że przeróbka, zużytkowanie na żywność i karmę, jakoteż sprzedaż względnie kupno zajętych płodów jest zabronionem, o ile w tem rozporządzeniu lub też zapomocą osobnych przepisów nie zostaną wydane inne zarządzenia.

Interesy zawarte wbrew temu zakazowi są nieważne, również jak i interesy zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia (§§ 11 i 12 rozporządzenia z dnia 11-go czerwca 1916 r., Nr. 61 Dz. rozp.)

§ 3.
Wyjątki.

Zajęciu nie podlega zboże, potrzebne producentowi:
a) do siewu w jego własnem gospodarstwie,
b) do wyżywienia własnego oraz domowników, oficyalistów i czeladzi,
c) na wykarmienie bydła własnego, tudzież należącego do oficyalistów i czeladzi, a to w granicach maksymalnych przepisanych osobnem rozporządzeniem.

§ 4.
Obowiązek zgłoszenia.

Właściciel produktów, zajętych na mocy § 1 jest obowiązany, na wezwanie Komendy powiatowej lub organów do tego ustanowionych, zgłosić zapasy takich produktów z podaniem ilości, rodzaju i miejsca przechowania.

§ 5.
Obowiązek odstawy, ustalenie ilości zboża mającej się pozostawić producentowi, jakoteż ilości podlegającej obowiązkowi odstawy, paszport zbożowy.

Producent obowiązany jest do oddania wszelkich zapasów produktów zajętych na mocy § 1 z zachowaniem przepisanych terminów.

Zapasy te w obrębie c. i k. Generalnego Gubernatorstwa wojskowego z wyjątkiem powiatów: Chełmskiego, Hrubieszowskiego i Tomaszowskiego, odbierze w myśl art. VII rozp. z dnia 23-go czerwca 1917 r., Nr. 58 Dz. rozp. dotyczącego Krajowej Rady gospodarczej — Polska Centrala zbożowa. Aż do podjęcia działalności przez Centralę, służą do odbioru magazyny zbożowe Zarządu wojskowego.

Do wyznaczenia ilości zboża, która ma być pozostawioną producentowi (§ 3) oraz ilości, która musi być odstawioną, powołaną jest komisya powiatowa względnie gminna.

Komisya ta wpisuje ustalone ilości oraz przepisane terminy odstawy do paszportu zbożowego (art. VIII i IX rozporządzenia z dnia 23-go czerwca 1917 r., Nr. 58 Dz. rozp.)

Sposób odbioru zapasów zajętych w powiatach: Chemskim, Hrubieszowskim i Tomaszowskim, ustalony zostanie osobnemi zarządzeniami.

§ 6.
Ceny odbioru.

Za zboże oddane przez producenta płacić się będzie następujące ceny:

pszenica	54 K. 60 h.
żyto, jęczmień, owies, mieszanka	48 K. 30 h.

Ceny powyższe obowiązują od 15-go lipca 1917 r. i rozumieją się za 100 kg. netto, loco magazyn. Płacić się je będzie za towar dobry, suchy, odpowiadający przeciętnej jakości zboża, wyprodukowanego w obrębie c. i k. Generalnego Gubernatorstwa wojskowego. Przy gorszej jakości może nastąpić odpowiednie obniżenie ceny, które jednak nie może wynosić więcej, niż 15 proc. każdoczesnej ceny odbioru.

Jeżeli odległość magazynu odbioru od miejsca produkcyi wynosi więcej niż 7 km., należy się producentowi prócz powyższej ceny wynagrodzenie za odstawę, którego wysokość unormowaną będzie osobnem zarządzeniem.

Za zboże, które producent odda ponad przepisaną ilość oraz za zboże, dostarczone do siewu, należy się dodatek do ceny, który unormowany zostanie osobnem zarządzeniem.

§ 7.
Normy zużycia, rozdział zgromadzonych zapasów.

Normy zużycia dla osób, uprawnionych do zaopatrzenia (nieproducentów) i sposób rozdziału nabytych zapasów, ustalone zostaną osobnemi zarządzeniami.

§ 8.
Przemiał.

Na wniosek wydziału wykonawczego Krajowej Rady pgospodarczej, udzieli Komenda powiatowa poszczególnym młynom ozwolenia puszczenia ich w ruch, wyda potrzebne zarządzenia kontrolne, inne zaś młyny zamknie. Młyny zamknięte mają prawo do odszkodowania, którego wysokość ustali Krajowa Rada gospodarcza, a które wypłacać będzie Polska Centrala zbożowa.

Zasady kontroli młynów, stopień przemiału, zapłata za mielenie, oraz ceny przetworów młynarskich ustalone zostaną osobnemi zarządzeniami wykonawczemi.

W sprawie przemiału w powiatach: Chełmskim, Hrubieszowskim i Tomaszowskim wydane zostaną osobne zarządzenia.

§ 9.
Środki przymusowe.

Jeżeli posiadacz produktów zajętych po myśli § 1 nie odstawi przepisanej mu ilości zboża w terminie oznaczonym w paszporcie zbożowym albo, jeśli posiadacz nie rozporządza dostatecznymi środkami do wymłócenia względnie odstawy, może Komenda powiatowa stosowniec do przepisu § 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 3-go kwietnia 1916 r., Nr. 54 Dz. rozp., dotyczącego robót przy uprawie pól i żniwach, przydzielić przymusowo siły robocze do wymłócenia względnie odstawy.

W wypadkach, gdy wskutek nieodstawienia przepisanych w paszporcie zbożowym ilości albo w razie niedotrzymania wyznaczonych terminów zostanie zarządzoną przymusowa odstawa, można ceny zboża ustanowione w § 6 zniżyć do połowy.

§ 10.
Postanowienia karne.

Przekroczenia powyższego rozporządzenia lub przepisów wydanych na jego podstawie, ulegną przewidzianym w § 10 rozporządzenia z dnia 11-go czerwca 1916 r., Nr. 61 Dz. rozp., dotyczącego zużytkowania zbiorów rolnych, karom pieniężnym albo aresztu. Do prowadzenia śledztwa i karania czynów karygodnych przewidzianych w tem rozporządzeniu, właściwym jest w myśl § 4. rozporządzenia z dnia 21-go lutego 1917 r. Nr. 29 Dz. rozp., Sąd Komendy powiatowej w sądowem postępowaniu polowem.

§ 11.
Termin wejścia w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie znosi się rozporządzenie c. i k. Generał-Gubernatora wojskowego z dnia 19-go lipca 1916 roku, Nr. 66 Dz. rozp.

C. i k. Generał-Gubernator wojskowy:

SZEPTYCKI, w. r.,
jenerał-major.

PRZEWODNIK ADRESOWY
ZAGŁĘBIA.

DĄBROWA.

PIERWSZY POLSKI MAGAZYN OBUWIA. Posiada na składzie wielki wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecinnego. Zamówienia wykonywa szybko, starannie po cenach przystępnych.

M. RZEPECKI

Dąbrowa Górnicza 928-14-25 — ul. Króla Sobieskiego 19. —

ZAWSZE ŚWIEŻE **OWOCE** można nabyć w owocarni **WŁ. PYZALSKIEGO** ul. 3 Maja 7 otwarta do godz. 11-ej wieczorem 1094-2-25

Urząd Starszych Cechu Szewców w Dąbrowie

wzywa panów szewców, aby się zgłaszali do Urzędu Starszych w celu zapisywania się na uczniów, czeladników i majstrów. Starszy Cechu **M. Rzepecki** Podstarszy **L. Jędrzejewski** 1080-1-35

MAGAZYN 1027-12 25 Mód, Konfekcyi i Galanteryi **Haliny Kossobudzkiej** ul. Kr. Jana Sobieskiego Nr. 7.

Masło śmietankowe mleczarni Opatowskiej, co tydzień świeże oraz sery owcze, szwajcarskie, miód, grzyby i t. p. poleca

SKLEP PRODUKTÓW WIEJSKICH Janiny Szczęsnej w Dąbrowie, Sobieskiego L. 4. 1032-11-25

KIOSK Z GAZETAMI oraz z wodą „WIR" i owocem 1064-1-25 **WŁADYSŁAWA SOWY** mieści się w altanie obok apteki.

Inż. F. OMILJANOWSKI i S^KA

Biuro Techniczne

Dąbrowa Górnicza ul. Króla Jana Sobieskiego Nr. 11.

Wobec nadchodzącego sezonu budowlanego poleca się P. T. właścicielom i przedsiębiorcom.

Wykonywa wszelkie roboty wchodzące w zakres elektrotechniki.

X—26—692

Jedyne w Zagłębiu z gruntowną i praktyczną nauką półroczne kursy **Fr. Sikorskiego w Sosnowcu i Dąbrowie Handlowo Buchalteryjne**

Z wykładem; arytmetyki handlowej i finansowej, kalkulacji, korespondencji, prawa, ekonomji, geografji, towaroznawstwa oraz buchalterji pojedynczej i podwójnej: włoskiej, amerykańskiej, niemieckiej,francuskiej, angielskiej, jedno - dwu - trzech i wielokontowej, towarowej, fabrycznej, bankowej, kas pożycz.-oszczędn, spółek firmowych i a meta towarzystw akcyjnych, wzajemnego kredytu i rolniczej.

Opłata wynosi 10 rb. miesięcznie. Materyały piśmienne uczniów. Na kursy przyjmowane są kandydatki i kandydaci tylko z gruntowną znajomością języka polskiego i ułamków. Nowy kurs rozpocznie się 1 **WRZEŚNIA r. b.** zapisy w Dąbrowie codziennie w kiosku z gazetami W-go Sowy ul. kr. Sobieskiego Nr. 6 (obok apteki).

UWAGA: od 1 września rozpocznie się kurs nauki pisania na maszynach systemów Underwood, Hammond i Mercedes. Opłata za cały kurs 12 rb. —Zapisy jak wyżej. 1076-1-5

DROBNE OGŁOSZENIA.

Konstancja Kędzierska, Dąbrowa ul. Łabędzka Nr. 9, poszukuje syna Mieczysława Kędzierskiego w Rosyi w Niżniem Dnieprowsku Ekaterynosławskiej gub. Pracował w nowej fabryce rurkowni p. Hantkego, a zamieszkuje u p. Czernedy Franciszki w domach fabrycznych. Proszę p. Czernedzinę o zawiadomienie, gdzie mój syn jest obecnie.

Ktoby wiedział o powyższym uprasza się o zawiadomienie tą samą drogą przez Gazetę Polską w Dąbrowie; wszystkie pisma wychodzące w Rosyi uprasza się o przedruk niniejszego. 1096-1-1

Mechanik z długoletnią praktyką, poszukuje posady w miejscu lub na wyjazd. Wiadomość w „Gazecie Polskiej". 1085-1-3

Reperacya opon do rowerów. Dąbrowa Redenowska Nr. 6. Kaczmarzyk. 1083-1-5

Pragnę się uczyć języka niemieckiego. Łaskawe oferty proszę składać w Administracyi „Gazety Polskiej" w Dąbrowie lub filii Iskry w Będzinie.

Potrzeba 2000 rb. na pierwszy numer hypoteki. Wiadomość Administracya „Gazety Polskiej" 1074-2-4

Urządzenie sklepowe do sprzedania.

Wiadomość M. Szeligowski ul. Sobieskiego Nr. 13 Dąbrowa Górn. 1086-1-3

Żądaj

wszędzie i prenumeruj „Przegląd Światowy", miesięcznik bogato illustrowany, poświęcony wszystkim gałęziom wiedzy. Prenumerata roczna 10 rb. półroczna 5 rb. Redakcya i administracya „Przeglądu Światowego": Dąbrowa Górnicza, ul Sienkiewicza 21.

ORDYNACYA
MIEJSKA i WYBORCZA

WYDANA DLA MIAST

Kielc, Lublina, Radomia, Piotrkowa i Dąbrowy.

JEDYNE WYDANIE ZAWIERAJĄCE ODNOŚNE, A W SZCZEGÓŁACH ODMIENNE, PRZEPISY DLA DĄBROWY.

DO NABYCIA W ADMINISTRACYI „GAZETY POLSKIEJ".

CENA 1 KOR. 50 HAL.

Ogłoszenie.

Z rokiem szkolnym 1917|8 Komitet Ratunkowy powiatu Olkuskiego otwiera w Olkuszu

8 kl. Liceum żeńskie

z łaciną od klasy V.

Opłata roczna: w kl. I i II rubli 100; w III i IV rub. 120; od V rub. 150.

Zapisy odbywają się codziennie do końca sierpnia w kancelaryi Liceum w gmachu gimnazyum męskiego od godziny 11 do 1 przed południem i od 5 do 6 po południu.

Egzamina rozpoczynają się 1 września o g. 9 rano Przy zapisie należy złożyć metrykę, świadectwo powtórnego szczepienia ospy i 10 rubli.

Przy gimnazyum — pensyonat.

Liceum ma od 4-ej klasy 3 kierunki: jeden przygotowuje na nauczycieli ludowe, drugi na posady handlowe, trzeci do uniwersytetu.

FABRYKA ROWERÓW i PRZYBORÓW

St. KRZYWANSKIEGO

w Będzinie, ul. Słowiańska Nr. 8.

Oddział w Dąbrowie ul. 3 Maja Nr. 9.

Poleca rowery nowe i używane, wszelkie części i przybory, hurtowo i detalicznie; reperuje, przerabia i odnawia rowery najbardziej zniszczone po cenach niskich.

735—25—X|

Reperacya maszyn do szycia i gramofonów.

Bar Krakowski

w DĄBROWIE, ul. 3-go Maja Nr. 18.

w zarządzie **Stefana WILCZYŃSKIEGO**

poleca się dalszym łaskawym względom Szanownej Publiczności.

Wydaje śniadania, obiady i kolacye.

Bufet zaopatrzony w gorące i zimne zakąski. Piwo Sieleckie z antałka, porter. wina różnych gatunków.

Codziennie koncert wyborowy Duet.

Przy Restauracyi Hotel Krakowski.

081-2-6

KOŁODZIEJ

potrzebny zaraz **IGNACY GRZĄDZIEL**

KRAKÓW - PODGÓRZE ul. WIELICKA L. 7.

Fabryka octu-Zdrowia N. Przednowka w Radomiu

egzystująca od r. 1894, została odnowiona i powiększona. Ocet wyrabia się ze spirytusu bez opłaty akcyzy, za gatunek którego ręczę. Upraszam Sz. Klientelę, aby zwracała się do mnie ze swoimi obstalunkami, które wykonywać będę sumiennie i punktualnie.

Hurtowa sprzedaż przy Fabryce, Radom, dom własny, Warszawska Nr. 8.

959-11-24

Młodego człowieka

obeznanego z sądownictwem poszukuje

ADWOKAT

do kancelaryi. — Pensya 50 — 60 rubli.

Oferty tylko piśmienne w Administracyi „Gazety Polskiej". 1048-7-X

Potrzebny buchalter

rutynowany, warunki do umowy. Posada do objęcia zaraz. Oferty, wraz z odpisami świadectw składać osobiście, ewentualnie pocztą do Komitetu Żywnościowego w Dąbrowie ul. Kościuszki Nr. 3. 1092-3-3

Następujące książki wydawnictwa

CZYTAJ

są do nabycia po cenie od 20 — 32 groszy w Administracyi „Gazety Polskiej" w Dąbrowie oraz w filiach Administracyi w Sosnowcu i Będzinie.

(ADRESY w NAGŁÓWKACH „GAZETY POLSKIEJ").

Tryumf zgody.
Przyczyny wojny Europejskiej.
Przez oświatę do wolności.
Henryk Sienkiewicz.
Paweł Brzostowski.
Stanisław Staszic.
Karol Brzostowski.

Co nam z niepodległości.
U krwawej strugi.
Baczność
Kolumna Zygmunta
Rycerz bez skazy.
Polska wieś bez polskiej szkoły.
Co chłop na wojnie zarobił?

Jaki to samorząd gminny mieliśmy...
Czy mają nas brać do wojska?
Powstanie Listopadowe.
Jak walczą chłopi o wolną Polskę?
Prawa władz okupacyjnych.
Szturm Warszawy.
Bohaterstwo Legionów.

SKŁAD FUTER

FIRMY **K. i R. Moor** KRAKÓW, GRODZKA 13. POLECA:

Nowości futrzanych płaszczy, żakietów oraz garniturów. Futra męskie miastowe i podróżne. Własne pracownie. Wielki wybór pojedynczych skór.

1024-4-10 **CENY NADER UMIARKOWANE (LETNIE).**

Redaktor i wydawca Wiktor Mondalski. Drukarnia „Gazety Polskiej" w Dąbrowie Górniczej ul. Kr. Jana Sobieskiego 2.